

A HTML dokumentum felépítése

Minden [HTML](#) formátumú szövegfájl a **<BODY>** és a **</BODY>** utasításokkal közrezárt részében tartalmazza a megjelenítendő részét. (A dokumentum-kereteket kivéve!)

Ezen elemek között kell elhelyezni mindent: a szöveget, hivatkozásokat, képeket, stb.

A **<BODY BACKGROUND="fájlnev.kit" BGCOLOR="színkód" TEXT="színkód" LINK="színkód" VLINK="színkód" ALINK="színkód">** utasításban a dokumentumtörzsre vonatkozó fenti előírások is szerepelhetnek opcióként.

A **BACKGROUND="elérési_út/fájlnev.kit"** opcióval a dokumentum háttéréül szolgáló fájl jelölhetjük ki.

Háttérszín a **BGCOLOR="színkód"** opcióval kiegészített utasítással definiálhatunk. (Amennyiben háttérmintául szolgáló fájl - lásd fent - is megadunk, akkor a háttérszín csak nagyon ritkán fog előtűnni a dokumentumban, pl. a keretek szegélyében.)

A dokumentumban a szöveg színét a **TEXT="színkód"** opcióval jelölhetjük ki.

A **LINK="színkód"** opció a hivatkozások megjelenési színét határozza meg. A **VLINK="színkód"** pedig, a már bejárt hivatkozásokat jelölő színt határozza meg.

Természetesen egyszerre több opció is szerepelhet - tehát nem kötelező egyik sem - a **<BODY>** utasításban, mint azt az alábbi példa mutatja:

```
<BODY BACKGROUND="pelda3.gif"
BGCOLOR="#FF3333" TEXT="#000099"
LINK="#993399"
VLINK="#009999">
<P> A szemléltetés kedvéért az alábbi szöveg széles szegéllyel határolt!
<P> <TABLE BORDER=12> <TH><TD><H1><A HREF="#pelda">Ez itt egy hivatkozás,</A> kattins
rá!</H1>
</TABLE>
<P> <IMG SRC="k11.gif" ALT="Görgetősáv"> <P>
<A NAME="pelda"> Ide mutat a hivatkozás!</A>
</BODY>
```

A HTML dokumentum címszintjeinek felépítése

A [HTML](#) formátumú szövegfájlban definiálhatunk címeket, ill. alcímeket hat szint mélységig. A legfelső szintű címet a **<H1 ALIGN="hely">** és a **</H1>** utasításpárral kell közrezárni. A második szintet a **<H2 ALIGN="hely">** és a **</H2>** utasítások határolják, és így tovább a hatodik szintig ...

Minden szint más-más betűformátumban jelenik meg a dokumentumban, a böngészőprogram beállításától függően. A címek igazítását szabályozza az **ALIGN** opció, melynek lehetséges értékei: *left*, *center*, *right*. Amennyiben túl hosszú a cím, de egy sorosnak kell maradnia, akkor a **NOWRAP** opció megakadályozza a cím betördelését több sorba.

Különleges címnek tekinthető a címszalag, melyet a **<BANNER>**, **</BANNER>** utasításpárral kell kijelölni. Tulajdonsága, hogy nem szkrollozódik a dokumentum többi részével ellentétben.

A címek csak a szemlélő számára keltik a tagoltság érzetét, a valóságban nem tagolják fizikailag szakaszokra a dokumentumot. Ezt a tagolást a **<DIV CLASS="osztály" ALIGN="hely">**, **</DIV>** utasításokkal lehet meghatározni, ahol a **CLASS** opció sorolja a megfelelő SGML osztályba a szakaszt, az **ALIGN** pedig a szakasz igazítási formátumát írja elő. Az automatikus tördelést itt is megakadályozza a **NOWRAP** opció, ez esetben a szakasz tördelését a **<P>** vagy a **
** utasításokkal lehet szabályozni.

```
<BANNER>Címszalag</BANNER>
<H1 ALIGN="left">Legfelső szintű címsor</H1>
<H2 ALIGN="center">Második szintű alcímsor</H2>
<H3 ALIGN="right">Harmadik szintű alcímsor</H3>
<H4 NOWRAP>Negyedik szintű alcímsor</H4>
<H5>Ötödik szintű alcímsor</H5>
<H6>Hatodik szintű alcímsor</H6>
<DIV ALIGN="center">
```

Ez egy szakasz, melyben a szöveg elvileg azonos módon

- középre igazítva - kezelendő.
</DIV>

Bekezdések a HTML dokumentumban

Minden dokumentum, így a [HTML formátumú dokumentum](#) is, alapvetően bekezdésekre tagolódik.

A HTML fájlban a bekezdések *kezdetét* a **<P>** utasítás jelzi a böngészőprogram számára. (Tehát ezen elem nem az előző bekezdés végét, hanem a következő kezdetét jelzi, vagyis mindig megelőzi azt a bekezdést, amelyre vonatkozik!)

A bekezdés a következő bekezdés kezdetét jelző utasításig tart, tehát nincs záróutasításpárja a bekezdés elemnek. A legtöbb böngészőprogram két bekezdés között egy üres sort szűr be megjelenítéskor!

A bekezdés elem hordozhat magában a bekezdés stílusát meghatározó opciókat. A bekezdés igazítását a **<P ALIGN="hely">** formájú utasítással szabályozhatjuk. Az automatikus tördelést a **NOWRAP** opció tiltja meg a böngészőprogram számára. Amennyiben tördelhetetlen szóközt igényel a szöveg, akkor az egyszerű szóköz helyett alkalmazzuk a ** **; különleges karaktert.

Amennyiben egy bekezdésen belül mindenképpen új sort szeretnénk kezdeni, akkor a **
** utasítást kell használni. (Nincs zárópárja!)

Az alábbi példa tartalmazza az említett formázási lehetőségeket:

```
<P>Ez alapértelmezett (balra igazított) bekezdés.
<P ALIGN=left>Ez balra igazított bekezdés.
<P ALIGN=center>Ez középre igazított bekezdés.
<P ALIGN=right>Ez jobbra igazított bekezdés.
<P ALIGN=justify>Ez sorkizárt bekezdés lenne.
<P>
<NOBR>Ez itt egy tördeletlen - jó hosszú - bekezdés,
amelynek eltűnik a vége a semmiben
.....</NOBR>
<P>
Itt egy sortörés elem található,
<BR>
melynek hatására új sorban folytatódik a szöveg,
és nem maradt&nbsp;ki&nbsp;üres&nbsp;sor.
```

Tabulátorok a HTML dokumentumban

A HTML formátumú fájlban a tabulátor pozíciókat a **<TABSTOP ID="azonosító">** utasítás jelzi.

A szöveget a tabulátorpozícióhoz igazítani a **<TAB TO="azonosító">** utasítással lehet. Ha még az igazítás formáját is meg kívánjuk adni, akkor a **<TAB TO="azonosító" ALIGN="hely">** alakú utasítást kell használni, ahol *left*, *center*, *right*, *decimal* típusú tabulátorokat jelölhet a "hely" paraméter. (Tizedes tabulátor alkalmazásánál megadható a **DP** opcióval az a karakter, amelyhez az igazítás történjen.)

Az alapértelmezett tabulátortávolságot **<TAB INDENT="szám">** elem határozza meg.

A tabulátorokat - a tapasztalatok szerint - még kevés böngészőprogram tudja értelmezni, ezért a táblázat vagy előre formázott szöveg alkalmazása javallott a tabulátorok helyett ...

Az alábbi példa tartalmazza az említett tabulálási lehetőségek egy részét:

```
<P>Szöveg, <TABSTOP ID="elso">szöveg folytatás<TABSTOP ID="masodik"> ...
<BR>
<TAB TO="elso" ALIGN="center">Igazítás.
<TAB TO="masodik" ALIGN="decimal" DP=",">48,125
<P><TAB INDENT=32> Az alapértelmezett távolság: 32.
<BR><TAB>Ez a 32. karakternél kezdődik.
<BR><TAB>Ez pedig a 64. karakternél.
```

Kereszthivatkozások HTML dokumentumok között

A HTML formátum lényegét az egymásra és egymás tartalmára való hivatkozások jelentik (vagyis a hypertext lehetőség). A dokumentum bármely részéhez hivatkozást (linket) helyezhetünk el, amelyet aktivizálva, a

hivatkozással összefüggésben lévő szöveghez jutunk el. A hivatkozó utasítások megjelenési formája sokféle lehet, a célobjektumtól függően:

A legegyszerűbb esetben a hivatkozás az adott fájl egy távolabbi részére mozdítja a böngészőablakot. A hivatkozás kezdetét a **** utasításnak a dokumentumban való elhelyezése jelzi. A hivatkozást a **** utasítás zárja le. Ez az elempár közrezárhat szövegrészt, képet, stb. A közrezárt részt a böngészőprogram a dokumentum többi részétől eltérően jeleníti meg (pl. aláhúzással, kerettel, ...), az egérkurzorral fölé érve a mutató alakja megváltozik. Azt a részt (praktikusan: könyvjelzőt), ahová a hivatkozás mutat a **** és a **** utasítások kell, hogy határolják.

A legtöbb esetben a egy hivatkozás egy másik fájlra/dokumentumra mutat. A hivatkozás kezdetét ekkor a **** utasítás jelzi, a hivatkozást ekkor is a **** utasításelem zárja le. Mind a protokoll, mind az elérési út elhagyható, amennyiben azonos URL-en van a kiindulási dokumentum és a hivatkozott. A hivatkozott fájlnak e példában nincs külön névvel (könyvjelzővel) jelölt része. Működés szempontjából a fentebb leírtak vonatkoznak erre a hivatkozási formára is.

A legbonyolultabb esetben a hivatkozás egy másik fájl valamely pontosan meghatározott részére mutat. A hivatkozás kezdetét a **** utasítás jelzi, és a hivatkozást szintén a **** elem zárja le. Ebben az esetben a hivatkozott fájl kell, hogy tartalmazzon egy olyan részt (könyvjelzőt), ahová a hivatkozás mutat. Ezt a részt a **** és a **** utasítások határolják.

Megjegyzés: Ha az ****, **** utasításpár képet fog közre, akkor a kép szegéllyel jelenik meg, amely szegély letiltható az **** utasításban elhelyezett **BORDER=0** opció alkalmazásával. A képekkel kapcsolatos egyéb hivatkozási lehetőségeket lásd a képeknél.

Az alábbi példadokumentum többféle hivatkozást tartalmaz:

```

Ennek a fájlnek a <A HREF="#vege">végére</A> visz ez a hivatkozás.
<P>
A makói Almási Utcai Általános Iskola honlapjára vonatkozik e
<A HREF="http://www.jate.u-szeged.hu/csongrad/niiifp/almasi/almasi.htm">hivatkozás</A>.
<P> A fenti iskola újságjának egy adott
<A HREF="http://www.jate.u-szeged.hu/csongrad/niiifp/almasi/sm5.htm#turi">helyére</A>
repít e hivatkozás. Ezen leírással kapcsolatos véleményed
<A HREF="mailto:paja@iif.u-szeged.hu">írd</A> meg!
<P>
<IMG SRC="k08.gif" ALT="Almási embléma balra">
<P ALIGN=center>
<IMG SRC="k08.gif" ALT="Almási embléma középre">
<P ALIGN=right>
<IMG SRC="k08.gif" ALT="Almási embléma jobbra">
<P>
<A NAME="vege">Itt az oldal vége!</A>
<P>

```

Karakterformátumok a HTML dokumentumban

A HTML formátumú szövegfájlban is használhatjuk a szövegszerkesztőkben megszokott karakterformátumokat. Az alábbi táblázat a formázás kezdő és záróutasítása között a mintát is tartalmazza.

Kezdő elem	Ilyen betűformátumot eredményez	Záró elem
	Félkövér betűformátumot eredményez	
<I>	<i>Dőltbetűs formátumot eredményez</i>	</I>
<U>	<u>Aláhúzott formátumot eredményez</u>	</U>
<S>	Áthúzott formátumot eredményez	</S>
<TT>	Fixpontos betűket eredményez	</TT>
	<i>Kiemeli a szöveget</i>	

<CITE>	Idézetekre használható	</CITE>
<VAR>	Változónevet jelöl	</VAR>
	Ez is egy kiemelési lehetőség	
<CODE>	Kódkodnál használjuk	</CODE>
<SAMPLE>	Minták jelzésére használjuk	</SAMPLE>
<KBD>	Billentyűfelirat jelzése	</KBD>
<BQ>	Idézet megjelenítése	</BQ>
<BIG>	Nagyméretű betűformátumot eredményez	</BIG>
<SMALL>	Kisméretű betűformátumot eredményez	</SMALL>
_{	Alsóindexet eredményez	}
^{	Felsőindexet eredményez	}
<BLINK>	Villogó szöveget eredményez	</BLINK>
	A részleteket lásd lentebb	
<MARQUEE>	Fényújság	</MARQUEE>

A ****, **** utasításpárral direkt módon előírhatók a megjelenő szöveg betűinek a jellemzői. A **FACE** opciót nem szokás használni, mert nem valószínű, hogy minden rendszerben rendelkezésre áll pl. az **ARIAL CE FÉLKÖVÉR** betűtípus. A **COLOR** opció pontosan meghatározza a megjelenítendő szöveg színét. A **SIZE** opcióban egy számot megadva a betűméretet határozza meg direkt módon. (A **SIZE** opcióban előjeles szám is szerepelhet, ami az alapbetűtípushoz viszonyított méretet jelöl.)

Az alábbi példadokumentumban elvileg meg kellene jelennie a fenti karakterformátumoknak (azért elvileg, mert a megjelenő betűk formája a böngészőprogram beállításaitól függően nagymértékben különbözhet):

```
<B>Vastag</B>
<I>Dőlt</I>
<U>Aláhúzott</U>
<S>Áthúzott</S>
<TT>Fixpontos</TT>
<EM>Kiemelt</EM>
<CITE>Idézet</CITE>
<VAR>Változónév</VAR>
<STRONG>Kiemelt</STRONG>
<CODE>Kód</CODE>
<SAMPLE>Minta</SAMPLE>
<KBD>Billentyűfelirat</KBD>
<BQ>Idézet</BQ>
<BIG>Nagyméretű</BIG>
<SMALL>Kisméretű</SMALL>
<SUB>Alsóindex</SUB>
<SUP>Felsőindex</SUP>
<BLINK>Villogó</BLINK>
<FONT COLOR="#FF3333" SIZE=1>Kicsi piros</FONT>
<FONT SIZE=2>N</FONT>
<FONT SIZE=3>ö</FONT>
<FONT SIZE=4>v</FONT>
<FONT SIZE=5>e</FONT>
<FONT SIZE=6>k</FONT>
<FONT SIZE=7>v</FONT>
<FONT SIZE=8>ó</FONT>
<FONT FACE="Arial CE" SIZE=9>ARIAL CE</FONT>
<FONT FACE="Symbol" SIZE=10>SYMBOL</FONT>
```

A HTML formátumú dokumentumban [képeket](#) - grafikákat - is elhelyezhetünk. Az **** utasítás a szöveg aktuális pozíciójába helyezi a megadott képet.

Ennél azért a legegyszerűbb szövegszerkesztő program is többet nyújt. A HTML dokumentum csinosítására is vannak a képek elhelyezésének finomabb lehetőségei is. Ha ezeket mind kihasználjuk, akkor az utasítás a következőképpen fog kinézni: ****.

Az **ALIGN** opció meghatározza a kép igazításának módját, lehetséges értékei: *top, middle, bottom, left, right*.

A **HSPACE** a kép melletti vízszintes térközt, a **VSPACE** pedig a függőleges térközt (ha úgy tetszik: margókat) határozza meg.

A **WIDTH** a szélességét, a **HEIGHT** pedig a magasságát adja a képnek, az **UNITS** által meghatározott egységben (*pixel* vagy *en*).

Az **ALT** azt a szöveget adja meg, amelyet nem grafikus böngészők használata esetén meg fog jelenni a kép helyett.

Különböző listafomátumok a HTML dokumentumban

A HTML formátumú szövegfájlban használhatunk listákat is, amelyek szövegszerkesztőkbeli megfelelői a felsorolások és bajuszos bekezdések.

A számozott bekezdések (felsorolások) megfelelője a számozott lista, az ún. "bajuszos" bekezdések megfelelője pedig a számozatlan lista.

A harmadik lista típus pedig a leíró lista, ahol az egyes lista elemekhez tartozhat egy hosszabb leírás is.

A számozott listát az **** és az **** utasítások közé kell zárni. A számozatlan listát pedig az ****, **** utasításpár közé. Mindkét típusú listában használhatjuk a listafejléct, melyet az **<LH>** utasítás vezet be - az **</LH>** pedig zár! Mindkét listatípusban a listák sorai az **** utasítással kezdődnek - és nem használatos a lezáró párjuk!

A fentiekből következik, hogy a listasorok egy **** utasítástól a következő **** utasításig, ill. a lista záróeleméig tartanak.

Számozott lista esetében a kezdő sorszám közvetlenül megadható az **<OL SEQNUM="szám">** formájú kezdőutasítással. Másik lehetőség, hogy egy előzőleg definiált lista számozása folytatható az **<OL CONTINUE>** kezdőutasítás használatával. Egyébként az **** utasítás 1-től kezdi a lista tagok számozását.

A számozatlan listák kezdőeleme is hordozhat formázóinformációkat. Az **<UL SRC="fájlnev.kit">** formájú utasítás például a listasort megelőző bajuszként a megadott képfájlt használja. Az **<UL DINGBAT="karakter">** a megadott bajuszkaraktert alkalmazza. Az **<UL WRAP="irány">** pedig többszlopos listák esetén az igazítás formáját határozza meg. (A **WRAP** opció a *horiz* és a *vert* értékeket veheti fel.)

A számozatlan listák speciális - külön HTML utasításokkal létrehozható - fajtái a könyvtárlista és a menülista. A könyvtárlista típus a **<DIR>** utasítással kezdődik és a **</DIR>** utasításra végződik. A menülista pedig **<MENU>** és a **</MENU>** utasításokkal határolt. Ezek a listaformák a normál számozatlan listáktól mindössze annyiban különböznek, hogy a könyvtárlista tagjai 20 karakteresnél, a menülista tagjai pedig egy sorosnál nem lehetnek hosszabbak és nincs "bajuszuk".

A leíró listát a **<DL>** és a **</DL>** utasítások közé kell zárni. A lista fejléc megadása azonos az többi listatípusnál látottal. A listák egyes alkotóelemeinek kezdetét a **<DT>** utasítás jelzi, az ehhez tartozó leírás kezdetét pedig a **<DD>** utasítás határozza meg. Nincs egyik utasításnak sem záró párja, ezért a lista tag a **<DT>** elemtől a **<DD>**-ig, a hozzá tartozó leírás pedig a **<DD>** elemtől a következő **<DT>**-ig tart.

Az alábbi példában látható, hogy a különböző listákat egymásba is ágyazhatjuk, akár több szint mélységben is. A böngészőprogramtól függ, hogy hány szintet tud egymástól megkülönböztetve megjeleníteni:

```
<P>
Normál szöveg
<P>
<OL>
<LH>A számozott lista fejléce</LH>
<LI>Első sor
```

```

<OL>
<LH>A beágyazott lista fejléce</LH>
<LI>Első elem
<LI>Második elem
<LI>Harmadik elem
</OL>
<LI>Második sor
<LI>Harmadik sor
<LI>Negyedik sor
</OL>
<P>
Normál szöveg
<P>
<UL>
<LH>A számozatlan lista fejléce</LH>
<LI>Első sor
<LI>Második sor
<UL WRAP=horiz>
<LH>A beágyazott lista fejléce</LH>
<LI>Első sor
<LI>Második sor
</OL>
<LI>Harmadik sor
</OL>
<P>
Könyvtárlista:
<BR>
<DIR>
<LI>Első tag
<LI>Második tag
<LI>Harmadik tag
<LI>Negyedik tag
</DIR>
<P>
Menülista:
<BR>
<MENU>
<LI>Első menü
<LI>Második menü
</MENU>
<P>
Normál szöveg
<P>
<HR>
<P>
<DL>
<LH>A leíró lista fejléce</LH>
<DT>Első sor
<DD>Az első sorhoz tartozó leírás, lehet hosszabb szöveg is.
A leírás tördelése automatikus. Szépen igazodnak a betördelt sorok
az első sor kezdőpontjához. <DT>Második sor
<DD>A második sorhoz tartozó leírás
</DL>
<P>
Normál szöveg
<P>

```

[A HTML formátum táblázatai](#)

A HTML formátumnak ez az utasításcsoportja képes a legváltozatosabb szöveg-, és képmegjelenítési formák előállítására. A **<TABLE>** és a **</TABLE>** utasítások közé zárt részt tekintjük egy táblázatnak.

A táblázatnak a címét a **<CAPTION>** és a **</CAPTION>** utasítások között kell megadni. (Figyelem! Az így megadott cím nem a táblázatban, hanem előtte fog megjelenni!) A cím **<CAPTION ALIGN="hely">** formájú megadással igazítható.

A táblázat minden sora a **<TR>** utasítással kezdődik és a következő **<TR>**-ig, ill. a táblázat végéig tart. Egy sor tartalmazhat oszlopfejléceket és adatokat. Az oszlopfejléceket a **<TH>** utasítás vezeti be és választja el egymástól. A táblázat adatcellái pedig a **<TR>**-rel megkezdett sorban egy **<TD>** utasítással kezdődnek és minden cella a következő **<TD>**-ig - ill. a következő sor elejét jelző elemig - tart, ahol értelem szerűen új cella kezdődik. Az oszlopfejléceknek és az adatcelláknak csak a kezdőutasítása használatos - habár van lezáró utasításuk is (**</TH>**, **</TD>**) -, mert a záróutasításuk elhagyható!

A táblázat nyitóutasítása tartalmazhat a teljes táblázatra vonatkozó beállításokat: **<TABLE BORDER="szám" ALIGN="hely" COLSPEC="oszlopjellemezők" UNITS="egység" NOWRAP CELLPADDING="pszám" CELLSPACING="kszám" BGCOLOR="színkód">**

Ahol a **BORDER** opció a rácszat szélességét határozza meg. (0 esetén nincs rácszat.) Az **ALIGN** a teljes tábla elhelyezkedését határozza meg (*left, right, center* lehet). A **COLSPEC** egy oszlop igazítását és szélességét adja meg. Egy oszlopra vonatkozóan egy betű és szám egybeírva (pl.: *L12 C24 R10*), melytől a következő oszlop értékeit egy köz választja el. Az **UNITS** a számokhoz tartozó mértékegységet jelöli ki (*en, relative* - oszlopszélességhez -, *pixel*). A **NOWRAP** opció a cellák szövegének tördelését tiltja le. Végül a **BGCOLOR** a táblázat háttérszínét határozza meg.

A táblázat oszlopfejlécei nem csak a legfelső oszlopban szerepelhetnek, hanem a táblázatban bárhol (pl. sorok címeként is).

Mind az oszlopfejlécekben, mind az adatcellákban használhatók a következő formázásra való opciók:

COLSPAN="szám":

Egyesít több egymással szomszédos cellát - vízszintesen.

ROWSPAN="szám":

Egyesít több egymással alatti cellát - függőlegesen.

ALIGN="hely":

Igazítja a cellák tartalmát - vízszintesen. Lehetséges értékei: *left, center, right, justify, decimal*

VALIGN="hely":

Igazítja a cellák tartalmát - függőlegesen. Lehetséges értékei: *top, middle, bottom, baseline*

Az alábbi példatáblázat tartalmaz példákat igazításra, cellaegyesítésre, üres cellára, kép elhelyezésére, stb.:

```
<TABLE BORDER=5 ALIGN="center">
<CAPTION>A táblázat címe </CAPTION>
<TR>
<TH COLSPAN=2>Az 1.-2. oszlop közös fejléce
<TH COLSPAN=3>A 3.-4.-5. oszlop közös fejléce
<TH ROWSPAN=2>A 6. (2 soros) oszlop fejléce
<TR>
<TH>Az 1. oszlop másodrendű fejléce
<TH COLSPAN=2>A 2.-3. oszlop másodrendű fejléce
<TH COLSPAN=2>A 4.-5. oszlop másodrendű fejléce
<TR>
<TH>Az első adatsor címe
<TD>Az első adatcella
<TD>Adat (indexe: C3)
<TD>Adat (indexe: D3)
<TD>Adat (indexe: E3)
<TD>Adat (indexe: F3)
<TR>
<TH>A 2. adatsor címe
<TD>Adat (indexe: B4)
<TD>Adat (indexe: C4)
<TD>Adat (indexe: D4)
<TD>Adat (indexe: E4)
<TD>Adat (indexe: F4)
<TR>
```

```

<TH>Függőleges igazítások
<TD ALIGN="center" VALIGN="bottom">Le
<TD ALIGN="center" VALIGN="top">Fel
<TD ALIGN="center" VALIGN="middle">Középre
<TD> <TD>Adat (indexe: F5)
<BR>Ettől a cellától balra egy üres cella,
alatta pedig két üres cella összevonva
<TR>
<TH>Vízszintes igazítások:
<TD>Alapértelmezés
<TD ALIGN="left">Balra
<TD ALIGN="center">Középre
<TD ALIGN="right">Jobbra
<TD ROWSPAN=2>
<TR>
<TD ALIGN="center" COLSPAN=5>
<IMG SRC="k12.gif" ALT="Kép a cellában">
</TABLE>

```

A HTML dokumentumablak felosztása

Egyetlen böngészőablakban több HTML dokumentum is megjeleníthető a **<FRAMESET>** és a **</FRAMESET>** utasításpár, valamint a szorosan kapcsolódó **<FRAME>** utasítás együttes használatával.

A **<FRAMESET ROWS="oszlophatárok">** kezdőutasítással osztható fel a képernyő függőlegesen, a **<FRAMESET COLS="sorhatárok">** utasítással pedig vízszintesen. Ahol az oszlop- és sorhatárok megadhatók képernyőpontban ill. százalékosan - vesszővel elválasztva -, a maradék képernyőterületre pedig a * dzsókerkarakter használatával lehet hivatkozni. Mivel vagy csak vízszintesen, vagy csak függőlegesen osztható fel a képernyő, ezért ha mindkét irányban osztott böngészőablak létrehozásához a **<FRAMESET>** elemeket egymásba kell ágyazni! Tehát például egy függőleges felosztáson belül kell vízszintesen elválasztott részekre tagolni egy oszlopot.

A fenti módon definiált területekre a **<FRAME SRC="objektum">** utasítás tölti be a megadott objektumot, mely objektum lehet egy teljes HTML fájl, annak egy meghatározott része, ill. egy kép. Az így kitöltendő keretek viselkedését szabályozza az utasítás **<FRAME NAME="név" SRC="objektum" SCROLLING="érték" MARGINWIDTH="szám" MARGINHEIGHT="szám">** alakú megadása.

Az adott keretnek nevet ad a **NAME** opció, a szkrollozást letilthatja **SCROLLING="no"** kiegészítés (ezenkívül a *yes* és az *auto* értékeket veheti fel a **SCROLLING** opció), a **MARGINWIDTH** és a **MARGINHEIGHT** pedig a kereten belüli margók szélességét szabályozza.

Például a fejlécben megadott **<BASE TARGET="név">** utasítás a **NAME="név"** opcióval elnevezett keretbe irányítja a hivatkozásokat. Egyébként az **** utasítás is ismeri a **TARGET="név"** opciót. (A **TARGET="_top"** opcióval az egész böngészőablakot elfoglalja a hivatkozott dokumentum, tehát feloldja az ablak keretekre osztását!) Ha ezek egyike sem szerepel, akkor a hivatkozás a hivatkozó objektum keretében jelenik meg, felülírva azt!

A **<FRAMESET>**, **<FRAMESET>** utasításpárral határolt területnek meg kell előznie a **<BODY>** utasítással kijelölt dokumentumtörzset! Sőt a egy **<NOFRAMES>** utasítással kell jelezni a dokumentum azon részének kezdetét, amelyet akkor kell a böngészőnek megjelenítenie csak, ha nem ismeri a keretutasításokat. És csak ez a **<NOFRAMES>**-mel kezdődő rész tartalmazhatja a **<BODY>** és a **</BODY>** utasításpárt.

```

<FRAMESET ROWS=185,*>
<FRAMESET COLS=185,*>
<FRAME SRC=k08.gif SCROLLING=NO NAME="cimer">
<FRAME SRC=02.htm NAME="felepites">
</FRAMESET>
<FRAMESET COLS=25%,*>
<FRAME SRC=index.htm NAME="tart">
<FRAME SRC=13.htm NAME="keret" MARGINHEIGHT=10 MARGINWIDTH=10>
</FRAMESET>
</FRAMESET>
<NOFRAMES>
<CENTER>

```



```
<BODY BGCOLOR="#FFFF00">
<FONT COLOR="#FF3333">
<H1>Sajnos ez a böngésző nem támogatja a keretek használatát!</H1>
</FONT>
</BODY>
```

Kérdőívek a HTML dokumentumban

A HTML formátumú dokumentumban kérdőíveket is közzétehetünk, melyek feldolgozásához külön programot kell írni. (Nem HTML-alapút! Általában a kiszolgáló */cgi-bin/* könyvtárában található programról van szó.)

A **<FORM METHOD="mód" ACTION="elérési_út/fájlnev.kit">** és a **</FORM>** utasítások zárják közre a kitöltendő kérdőívet/úrlapot.

Az opciókat ajánlott mindig megadni, már csak azért is, mert az **ACTION** határozza meg a feldolgozást végző programot, a **METHOD** pedig a kitöltött űrlap továbbítási módját a feldolgozó programnak. Lehetséges értékei: *GET* - az URL-ben, *POST* - adatcsomagban. Az alapértelmezés a *GET*, ami bizonyos veszélyeket rejt magában, mivel túl hosszúra nyúlhat az URL. A *POST* a biztonságosabb mód.

Az **<INPUT NAME="név" TYPE="típus" ALIGN="hely">** utasítással határozható meg egy kitöltendő űrlapmező.

A **NAME** természetesen a mezőnév, amely alapján a feldolgozóprogram azonosítja a bevitt adatot. A **TYPE** pedig az adattípus, melyet vár a beviteli mező. Lehetséges típusok: *TEXT* - szöveg, *PASSWORD* - jelszó (nem jelenik meg bevitelkor!), *HIDDEN* - rejtett (ez sem jelenik meg), *CHECKBOX* - kapcsoló (több is kiválasztható egyszerre), *RADIO* - kapcsoló (egyszerre csak egyet lehet kiválasztani), *RANGE* - numerikus adat, *FILE* - csatolandó fájl, *SUBMIT* - adattovábbító gomb, *RESET* - inicializáló gomb, *BUTTON* - egyéb nyomógomb. Az **<INPUT >** utasításban további opciók is szerepelhetnek, a fő opciók értékeitől függően:

- A **VALUE** kiegészítő opcióval megadott értéket veszi fel alapértelmezésként a szöveges vagy numerikus beviteli mező.
- *TEXT* típusú mező esetén egy további opció, a **SIZE="méret"** opció határozza meg a beviteli ablak szélességét, a **MAXLENGTH="érték"** pedig a bevihető maximális szöveghosszt.
- A *CHECKBOX* és a *RADIO* típusú mezők további paramétere lehet a **CHECKED** opció, mely bekapcsolja a kapcsolót - alapértelmezésként.
- *RANGE* típusú mező esetén megadható az a tartomány, melybe a bevitt értéknek bele kell esnie, a **MAX="maximum"** és a **MIN="minimum"** további opciókkal.
- A *FILE* típusú mezőben megadott fájl az **ACCEPT** kiegészítő opcióval megadott MIME módon csatolódik az elküldendő kérdőívhez. (Megjegyzés: Egy *Browse* nyomógommbal támogatott fájlkereső-ablaktól lehet a fájlt kiválasztani.)
- A *SUBMIT* és a *RESET* gombokhoz tartozó kiegészítő opció a **VALUE="felirat"**, amely a gombok feliratát jelöli ki. Egyébként a *SUBMIT* gomb lenyomásának hatására küldi el az űrlapadatokat a kérdőív a feldolgozó programnak, a *RESET* gomb lenyomása pedig az alapértékekkel tölti fel a beviteli mezőket.

Hosszabb szöveg bevitelére alkalmas a **<TEXTAREA NAME="név" ROWS="magaság" COLS="szélesség" VALUE="szöveg">**, **</TEXTAREA>** utasításpár, amely egy beviteli ablakot nyit a **COLS**-ban megadott szélességben és a **ROWS**-ban megadott sorban. A **VALUE** az alapértelmezésként megjelenítendő szöveget adja meg.

Egy kérdésre adandó válasz egyszerű - menüből történő - kiválasztását teszi lehetővé a kérdőíven a **<SELECT NAME="név" SIZE="sor">**, **</SELECT>** utasításokkal létrehozott kiválasztásos menü, melynek menüpontjait az **<OPTION>** utasítással adhatjuk meg.

A **SIZE** opció azt határozza meg, hogy hány sorban jelenjenek meg a választható menüpontok. Megadásával szkrollozható menüt kapunk. Elhagyása esetén, ún. legördülő menüből lehet választani. A **MULTIPLE** opció esetén több menüpont is kijelölhető egyszerre. Az **<OPTION SELECTED>** formájú utasítás adja meg az alapértelmezett választást!:

```
<CENTER>
<H1>Adatfelvételi lap:</H1>
<FORM METHOD="post" ACTION="program.bin">
```

```

<INPUT TYPE="reset" VALUE="Alapértelmezés">
<P>
Vezetékneve:
<INPUT NAME="vezeteknev" TYPE="text" VALUE="Kovács" SIZE="25" MAXLENGTH="30">
Keresztneve:
<INPUT NAME="keresztnev" TYPE="text" MAXLENGTH="50">
Férfi: <INPUT NAME="neme" TYPE="radio" CHECKED>
Nő: <INPUT NAME="neme" TYPE="radio">
Kora: <INPUT NAME="kor" TYPE="range" SIZE="2" MIN="10" MAX="60">
<P>
Érdeklődési köre:
Windows: <INPUT NAME="erdek" TYPE="checkbox" CHECKED>
Win95: <INPUT NAME="erdek" TYPE="checkbox">
LINUX: <INPUT NAME="erdek" TYPE="checkbox">
OS/2: <INPUT NAME="erdek" TYPE="checkbox">
<P>
<TEXTAREA NAME="egyeb" COLS="40" ROWS="4">Közlendők:</TEXTAREA>
<P>
Foglalkozása:
<SELECT NAME="foglalkozas">
<OPTION>diák
<OPTION>tanár
<OPTION SELECTED>nyugdíjas
<OPTION>egyik sem
</SELECT>
<P>
Csatolandó fájl(ok):
<BR>
<INPUT NAME="fajl" TYPE="file">
<P>
<INPUT TYPE="submit" VALUE="Elküldés">
</CENTER>
</FORM>

```

A HTML dokumentum egyéb elemei

A máshová nem sorolható elemek egy csokrát lehet ezen az oldalon megtalálni:

Egy HTML formátumú szövegfájl a tartalmazhat megjegyzéseket.

A megjegyzés egyik típusa a megjelenítendő megjegyzés, a **<NOTE>** és a **</NOTE>** utasításokkal közrezárva.

A HTML dokumentumban elhelyezhetők olyan megjegyzések is, melyek sehol sem jelennek meg a dokumentum WEB-böngészővel történő megjelenítésekor. Viszont a fájl átszerkesztéskor segítségül lehetnek a módosítást végzőnek. A megjegyzéseket a **<!--** és a **-->** utasítások között kell elhelyezni.

Egy HTML formátumú szövegfájl a tartalmazhat lábjegyzeteket. Az **<FN ID="#azonosító">** és a **</FN>** utasítások között szerepel a lábjegyzet szövege. Az így definiált lábjegyzetszövegre hivatkozik a szövegnek az **<AHREF="#azonosító">** és az **** utasításokkal jelölt része.

Amennyiben a megjelenítendő szöveg formátuma pontosan olyan kell, hogy legyen, mint ahogy a HTML fájlban szerepel, akkor azt az előreformázott szöveget jelző utasítások közé kell zárni. Ezen utasítások a **<PRE>** és a **</PRE>**. A közéjük zárt szöveg pontosan annyi szóközzel, pontosan annyi sorban és olyan állapotban fog a dokumentumban megjelenni, mint ahogy azt a HTML fájl tartalmazza. E dokumentumsorozat példái is ily módon kerültek rögzítésre ...

A **<PRE WIDTH="szám">**, **</PRE>** utasításpár használatával egy tördeletlen szöveg az adott szélességben betördelhető.

A szövegrészeket tagolás vagy esztétikai ok miatt vízszintes vonallal el lehet választani egymástól. Legegyszerűbb esetben a **<HR>** utasítás egy vízszintes elválasztó vonalat helyez el az adott ponton, a rendelkezésre álló szélességben. Ezt a durva megjelenítést lehet azért finomítani a **<HR ALIGN="hely" WIDTH="hszám" SIZE="vszám" NOSHADE>** alakú utasítással.

Az **ALIGN** az igazítás helyét adja meg (*left, right, middle*). A **WIDTH** a vonalhosszt definiálja, a **SIZE** pedig a vonal szélességét. Mindkettőt meg lehet adni képpontban, ill. a hosszt az ablak-szélesség százalékában. A **NOSHADE** pedig térhatást (árnyékoltságot) tiltja le.

A **<NOTE>** utasításhoz hasonlóan nincs különösebb hatása az **<ADDRESS>**, **</ADDRESS>** és a **<CREDIT>**, a **</CREDIT>** utasításpároknak sem.

Az előbbi postai címet jelöl, az utóbbi pedig egy idézet forrását.

```
<!-- Ez itt egy értelmezést segítő megjegyzés. -->
<NOTE>Ez itt egy jegyzet</NOTE>
Ehhez a sorhoz <A HREF="#az">lábjegyzet</A> tartozik.
<HR WIDTH=50 SIZE=50>
<PRE>
Ez a sor sok közt tartalmaz.
Ez pedig egy új sor, pedig nem előzte meg sem <P>, sem <BR>
</PRE> <HR ALIGN="left" WIDTH=50%>
<P>
<HR NOSHADE>
<P>
<FN ID="az">Íme a fenti jelzéshez tartozó lábjegyzet</FN>
```

A HTML és a multimédia

A HTML formátumú szövegfájlban szerepelhetnek multimédia jellegű fájlokra történő utalások is, azonban az eredmény enyhén szólva kétséges! Íme néhány:

A **<BGSOUND SRC="hangfájl.wav" LOOP="szám">** utasítás a letöltés közben lejátszandó hangeffektust határozza meg, mely a **LOOP**-ban megadott alkalommal ismétlődik.

A **<SOUND SRC="hangfájl.wav">** utasítás hatására a böngésző megjelenít egy hivatkozást a lejátszandó hangeffektusra, amelyet aktiválva az adott hangfájlt lejátszsa.

Mozgóképet tartalmazó fájl is elhelyezhető a HTML dokumentumban az **** utasítással, amely az **** utasítással is kombinálható. (Ebben az esetben a mozgó képsorok lejátszása után a megadott kép jelenik meg a dokumentumban, ill. akkor is, ha a böngésző nem tudja a mozgóképet lejátszani.) Az opciók megegyeznek a hang- és képfájloknál alkalmazhatókcal.

A HTML-ben külön nem támogatott típusú fájlok beágyazhatók a dokumentumba az **<EMBED SRC="fájlnév.kit" WIDTH="vszám" HEIGHT="fszám">** utasítással. Az így beágyazott objektumok saját megjelenítőprogramot igényelnek, amelyet a böngésző feladata meghívni.

```
<BGSOUND SRC="h01.wav" LOOP="3">
<P>
<SOUND SRC="h01.wav">
<P>
<IMG SRC="k08.gif" DYN SRC="f01.avi" LOOP="2">
<P>
<EMBED SRC="k13.pcx" WIDTH="100" HEIGHT="100">
```